

**ZARZĄDZENIE
WÓJTA GMINY RZĄŚNIA**

w sprawie wprowadzenia standardów ochrony małoletnich

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 22b ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1802 z późn. zm.), w związku z ustawą z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.) zarządzam, co następuje:

§ 1. Wprowadza się standardy ochrony małoletnich, stanowiące załącznik do niniejszego Zarządzenia.

§ 2. Zobowiązuje się osoby realizujące lub korzystające z działalności, o której mowa w art. 22b pkt 2 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich do zapoznania się ze standardami ochrony małoletnich i do ich stosowania.

§ 3. Wykonanie zarządzenia powierza się pracownikowi ds. kadr oraz Kierownikowi Referatu Gospodarki i Ochrony Środowiska zatrudnionemu w Urzędzie Gminy w Rząśni

§ 4. Nadzór nad realizacją zarządzenia powierza się Sekretarzowi Gminy Rząśnia.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Wójt Gminy Rząśnia

(-) Tomasz Stolarczyk

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNIICH

Rozdział 1 Postanowienia ogólne

§ 1. 1. Wprowadza się Standardy ochrony małoletnich, których podstawowym celem jest dbałość o dobro małoletnich, uwzględnianie ich potrzeb, a przede wszystkim zapewnienie bezpieczeństwa małoletnim uczniom i wychowankom podczas:

- 1) sprawowania opieki i/lub prowadzenia zajęć z małoletnimi, ich szkolenia lub instruktazu przez osoby zatrudnione przez Urząd Gminy w Rzaśni/ Gminę Rzaśnia, realizujących zadania w świetlicach wiejskich, siłowni, Orliku i innych obiektach komunalnych mających charakter kulturalno-sportowy;
- 2) przewozu organizowanego przez Gminę Rzaśnia na zawody, konkursy, wycieczki poza teren Gminy Rzaśnia
- 3) odbywania w Urzędzie Gminy w Rzaśni praktyk szkolnych;
- 4) ich udziału w innych wydarzeniach, imprezach i spotkaniach organizowanych przez Urząd Gminy w Rzaśni.

2. Standardy ochrony młodocianych opisane w niniejszym dokumencie obejmują następujące obszary:

- 1) Politykę ochrony młodocianych przed krzywdzeniem
- 2) Personel – zasady rekrutacji, szkolenia i obowiązki
- 3) Procedury – zasady zgłaszania i dokumentowania oraz działania podejmowane przez wskazane osoby odpowiedzialne.

§ 2. 1. Ilekroć mowa o:

- 1) Standardach należy przez to rozumieć Standardy ochrony małoletnich;
- 2) Urzędzie należy przez to rozumieć Urząd Gminy w Rzaśni;
- 3) Gminie należy przez to rozumieć Gminę Rzaśnia;
- 4) małoletnim należy przez to rozumieć osobę, która nie ukończyła 18 lat i nie zawarła związku małżeńskiego, a w przypadku dziecka niepełnosprawnego jest to osoba, która nie ukończyła 24 lat;
- 5) personelu należy przez to rozumieć osoby, z którymi Wójt Gminy Rzaśnia zawarł umowę o pracę lub umowę cywilnoprawną, stażystę, wolontariusza, praktykanta lub inną osobę, która z racji pełnionej funkcji lub zadań w urzędzie ma kontakt z małoletnimi w zakresie opieki, prowadzenia zajęć z małoletnimi, prowadzenia szkoleń lub instruowania małoletnich np. w ramach praktyk szkolnych;
- 6) rodzicach należy przez to rozumieć rodziców, prawnych opiekunów oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad małoletnimi;
- 7) dzieciach należy przez to rozumieć uczniów szkół i wychowanków przedszkoli, których organem prowadzącym jest Gmina Rzaśnia, małoletnich, z którymi na zlecenie Gminy Rzaśnia/Urzędu Gminy w Rzaśni prowadzone są zajęcia oraz małoletnich odbywających w Urzędzie Gminy w Rzaśni praktykę szkolną;
- 8) krzywdzeniu należy przez to rozumieć każde zamierzone lub niezamierzone działanie, zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości jak również każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody małoletnich i/lub zakłócają ich optymalny rozwój.

2. Wyróżnia się następujące formy krzywdzenia:

1) przemoc fizyczna – przemoc, w wyniku której małoletni doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest nią potencjalnie zagrożony. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za małoletniego, lub ze strony osoby, której małoletni ufa, bądź która ma nad nim władzę. Sprawcą przemocy fizycznej może być również inny małoletni. Przemoc fizyczna wobec małoletniego może być czynnością powtarzalną lub jednorazową;

2) przemoc psychiczna – to przewlekła, nie fizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy małoletnim a opiekunem lub inną osobą, obejmująca zarówno działania jak i zaniechania. Zaliczamy do niej m.in.: niedostępność emocjonalną, zaniedbywanie emocjonalne, relację z małoletnim opartą na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z małoletnim, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności małoletniego i granic psychicznych. Sprawcą przemocy fizycznej może być również inny małoletni;

3) wykorzystywanie seksualne – włączanie małoletniego w aktywność seksualną, której nie jest on w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody i/lub na którą nie jest dojrzałe rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa. Z wykorzystaniem seksualnym mamy do czynienia, gdy taka aktywność wystąpi między małoletnim a dorosłym lub małoletnim a innym małoletnim, ponadto jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy;

4) zaniedbywanie małoletniego - chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie jego podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju. Do zaniedbywania dochodzi w relacji małoletniego z osobą, która jest zobowiązana do opieki, wychowania, troski i ochrony dziecka.

Rozdział 2

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem placówki, w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich

§ 3. 1. Wszystkie osoby zaangażowane w proces opieki, edukacji, instruowania lub rozwijania zainteresowań małoletnich traktują małoletniego z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Personel realizując założone cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników i osoby zatrudnione w ramach umów cywilnoprawnych, stażystów, wolontariuszy oraz osoby wykonujące pracę z dziećmi na innej podstawie na zlecenie Gminy Rzęśnia/ Urzędu Gminy w Rzęśni.

2. Każda osoba, o której mowa w ust. 1 zobowiązana jest do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i każdorazowego rozważenia, czy jej reakcja, komunikat bądź działanie wobec dziecka są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych dzieci. Należy działać w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji podejmowanych działań i prezentowanych zachowań.

§ 4. Zasady dotyczące komunikacji z małoletnimi przedstawiają się następująco:

1) w komunikacji z małoletnimi należy zachować cierpliwość i szacunek;

2) należy uważnie słuchać małoletnich i udzielać im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji;

3) niedopuszczalne jest zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie i obrażanie dziecka, jak również nie wolno krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci;

- 4) nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci, dotyczy to także wizerunku dziecka, informacji o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej;
- 5) podejmując decyzje dotyczące dziecka, należy je o tym poinformować i starać się brać pod uwagę jego oczekiwania;
- 6) należy szanować prawo dziecka do prywatności, odstąpienie od zasady poufności może nastąpić tylko z uwagi na konieczność ochrony dziecka;
- 7) jeśli pojawi się konieczność przeprowadzenia rozmowy z dzieckiem na osobności, należy zostawić uchylone drzwi do pomieszczenia i zadbać, aby być w zasięgu wzroku innych, można też poprosić innego pracownika o obecność podczas takiej rozmowy;
- 8) nie należy zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny, obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby);
- 9) każda osoba zatrudniona przez Urząd Gminy w Rzęśni/ Gminę Rzęśnia do pracy z dziećmi powinna je zapewnić, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania lub słów, mogą o tym powiedzieć pracownikowi Urzędu Gminy w Rzęśni lub jakimkolwiek nauczycielowi w placówce do której uczęszczają oraz poinformować je, że mają w takiej sytuacji prawo oczekiwać odpowiedniej reakcji i pomocy.

§ 5. Podczas kontaktów z małoletnimi należy kierować się następującymi zasadami:

- 1) należy doceniać i szanować starania małoletnich, aktywnie ich angażować i traktować równo bez względu na ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd, nie należy faworyzować poszczególnych małoletnich;
- 2) niedopuszczalne jest nawiązywanie z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składanie mu propozycji o nieodpowiednim charakterze, obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę;
- 3) nie wolno utrwalać wizerunku małoletniego (filmować, nagrywać głos, fotografować) dla potrzeb prywatnych, dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków małoletnich, jeśli osoby kierujące Urzędem Gminy w Rzęśni nie zostały o tym poinformowane, nie wyraziły na to zgody i nie uzyskały zgód rodziców/opiekunów prawnych oraz samych dzieci;
- 4) nie wolno proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności małoletnich;
- 5) nie wolno przyjmować pieniędzy ani prezentów od małoletnich ani ich rodziców/opiekunów oraz nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec małoletniego lub rodziców/opiekunów małoletniego, niedopuszczalne jest również zachowywanie się w sposób mogący sugerować innym istnienie takiej zależności i prowadzący do oskarżeń o nierówne traktowanie bądź czerpanie korzyści majątkowych i innych;
- 6) wszystkie ryzykowne sytuacje muszą być raportowane kierownictwu Urzędu, w przypadku bycia ich świadkiem należy reagować stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.

§ 6. 1. Zasady dotyczące kontaktu fizycznego personelu z małoletnim przedstawiają się następująco:

- 1) nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralność fizyczną małoletniego;
- 2) nigdy nie należy dotykać małoletniego w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny;

- 3) zawsze należy być przygotowanym na wyjaśnienie swoich działań;
- 4) nie należy angażować się w takie aktywności jak łaskotanie, sadzanie dziecka na własnych kolanach, głaskanie;
- 5) należy zachować szczególną ostrożność wobec małoletnich, którzy doświadczyli nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania, bowiem takie doświadczenia mogą sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi, a w takich sytuacjach należy reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic;
- 6) kontakt fizyczny z małoletnim nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. W przypadku bycia świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, należy poinformować o tym kierownictwo Urzędu i/lub postąpić zgodnie z obowiązującymi zasadami i procedurami podejmowania interwencji, opisanymi w Rozdziale 4.
- 7) w sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, należy unikać innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z dzieckiem.

2. Istnieją sytuacje, w których fizyczny kontakt z małoletnim może być stosowny i spełnia zasady bezpiecznego kontaktu: jest odpowiedzią na potrzeby dziecka w danym momencie, uwzględnia wiek dziecka, etap rozwojowy, płeć, kontekst kulturowy i sytuacyjny. Przykładem może być lęk i płacz dziecka, które opuszcza matkę by dojechać do przedszkola. Nie można jednak wyznaczyć uniwersalnej stosowności każdego takiego kontaktu fizycznego, ponieważ zachowanie odpowiednie wobec jednego dziecka może być nieodpowiednie wobec innego. Zawsze należy kierować się swoim indywidualnym osądem, słuchając, obserwując i odnotowując reakcję dziecka, pytając je o zgodę na kontakt fizyczny (np. przytulenie) i zachowując świadomość, że nawet przy dobrych intencjach taki kontakt może być błędnie zinterpretowany przez dziecko lub osoby trzecie.

§ 7. 1. Kontakt personelu z dziećmi co do zasady powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy, wyjątek stanowić może np. nagła zmiana organizacji dowozów, jednak nawet wtedy należy kontaktować się przede wszystkim z rodzicami dzieci lub przekazywać informacje drogą służbową poprzez pracowników właściwej jednostki oświatowej.

2. Niedopuszczalne jest zapraszanie małoletnich do swojego miejsca zamieszkania ani spotykanie się z nimi poza godzinami pracy, obejmuje to także kontakty z dziećmi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych);

3. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców oraz opiekunów.

§ 8. 1. Należy być świadomym cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania prywatnej aktywności w sieci przez aplikacje i algorytmy oraz własnych działań w internecie. Dotyczy to korzystania z aplikacji randkowych, na których można spotkać uczniów, obserwowania określonych osób/stron w mediach społecznościowych i ustawień prywatności kont, z których się korzysta. Trzeba mieć na uwadze fakt, że jeśli własny profil jest publicznie dostępny, dzieci i ich rodzice/opiekunowie mają wgląd w cyfrową aktywność obserwowanych osób.

2. W trakcie sprawowania opieki nad dziećmi w trakcie dowozu osobiste urządzenia elektroniczne powinny być wyłączone lub wyciszone, a funkcjonalność bluetooth wyłączona. Analogiczne zasady panują w macierzystych placówkach dowożonych uczniów.

Rozdział 3

Zasady bezpiecznej rekrutacji

§ 9. 1. Przed dopuszczeniem osoby zatrudnianej do wykonywania obowiązków związanych z opieką lub inną pracą z małoletnimi Urząd zobowiązany jest sprawdzić osobę zatrudnianą w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym – Rejestr z dostętem ograniczonym lub w Rejestrze osób w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze (w tym celu pobierane są niezbędne dane osobowe: imię i nazwisko, data urodzenia, PESEL, nazwisko rodowe, imię ojca, imię matki). Wydruk z Rejestru przechowywany będzie w dokumentacji zatrudnianego pracownika lub dokumentacji podpisywanej umowy.

2. Kandydat/kandydatka musi przedstawić **informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności** w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600) lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie, wówczas powinna przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi (załącznik Nr 1 do Standardów).

3. Od kandydata/kandydatki należy pobrać oświadczenie o państwach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa oraz jednocześnie osoba taka powinna przedłożyć informację z rejestrów karnych tych państw uzyskaną dla celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej (załącznik Nr 2 do Standardów).

Jeżeli państwo to nie przewiduje sporządzania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/kandydatka składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny **zabronione** odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz że nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi (załącznik Nr 3 do Standardów).

Rozdział 4

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

§ 10. 1. W przypadku podejrzenia lub powzięcia informacji, że małoletni doświadcza krzywdzenia przez osoby trzecie (np. kierowca, pracownicy placówek, którzy mają kontakt z dzieckiem) rodzicami tj. doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest życie, jest pokrzywdzony innymi typami przestępstw, doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie) lub przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie), doświadcza innych niepokojących zachowań (np. krzyk, niestosowne komentarze) należy:

1) zadbać o bezpieczeństwo małoletniego i odseparować od osoby podejrzaną o krzywdzenie;

2) zawiadomić bezpośredniego przełożonego lub kierownictwo Urzędu Gminy w Rzęśni.

2. W przypadku podejrzenia lub powzięcia informacji, że małoletni doświadcza krzywdzenia przez osobę nieletnią, czyli taką, która nie ukończyła 17 roku życia tj. doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie albo doświadcza ze strony innego małoletniego jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. szarpanie, popychanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. niestosowne komentarze) należy:

- 1) zadbać o bezpieczeństwo małoletniego i odseparować od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- 2) zawiadomić bezpośredniego przełożonego lub kierownictwo Urzędu Gminy w Rzęśni.

3. W przypadku podejrzenia lub powzięcia informacji, że małoletni doświadcza krzywdzenia przez rodzica lub opiekuna prawnego tj. doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie, jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw, doświadcza zaniedbania lub rodzic/opiekun małoletniego jest niewydolny wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, będąc w wieku poniżej 7 lat samo przychodzi na przystanek autobusowy lub samo wraca do domu), doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżenie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze) należy:

- 1) zadbać o bezpieczeństwo małoletniego;
- 2) przekazać je pod opiekę macierzystej szkoły/placówki lub innej kompetentnej instytucji;
- 3) poinformować dyrekcję placówki o powziętych obserwacjach/podejrzeniach, jeśli dotyczy to jej pracowników;
- 4) poinformować o zaistniałej sytuacji bezpośredniego przełożonego lub kierownictwo Urzędu Gminy w Rzęśni;

§ 11. Pracownicy Urzędu Gminy w Rzęśni będący przełożonymi osób zgłaszających podejrzenie krzywdzenia dziecka zobowiązani są do przeprowadzenia czynności wyjaśniających, a w przypadku gdy podejrzenia się potwierdzą lub brak jest możliwości ich zweryfikowania powinni podjąć działania wymagane przepisami prawa, w tym dokonać zgłoszenia sprawy odpowiednim służbom.

Rozdział 5

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz w przypadku instytucji, które posiadają takie uprawnienia, osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskiej Karty”

§ 11. 1. W zakresie Standardów ochrony małoletnich w Urzędzie Gminy w Rzęśni Wójt Gminy w Rzęśni wyznacza Sekretarza Gminy Rzęśnia, jako osobę odpowiedzialną za prowadzenie wszelkich czynności związanych z zapewnieniem małoletnim bezpieczeństwa, w szczególności:

- 1) odbieranie zgłoszeń dotyczących problemów związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa małoletnich;
- 2) reagowanie na te zgłoszenia, w razie potrzeby uzyskiwanie dodatkowych informacji i wyjaśnianie sytuacji;
- 3) konsultowanie się w miarę potrzeb z innymi podmiotami, m.in. placówkami oświatowymi do których uczęszczają dzieci, z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, ośrodkami opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży oraz ośrodkami pomocy społecznej;

4) inicjowanie i organizowanie tymczasowego odsunięcia od pracy z dziećmi osób podejrzanych o krzywdzenie dziecka oraz inicjowanie zakończenia współpracy z osobami co do których podejrzenie o krzywdzenie okazały się prawdziwe;

5) w uzasadnionych przypadkach zgłaszanie sprawy odpowiednim służbom: pomocy społecznej, policji, sądowi rodzinnemu, prokuraturze, przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego;

6) podjęcie działań do których zobowiązane są instytucje samorządowe na podst. Kodeksu karnego w przypadku powzięcia informacji o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa w zakresie krzywdzenia małoletniego (zawiadomienie Policji lub prokuratury);

7) podjęcie działań do których zobowiązane są organy samorządu na podstawie Kodeksu postępowania cywilnego w przypadku powzięcia informacji o zaniedbywaniu małoletniego w środowisku rodzinnym (dot. np. złożenia w sądzie rejonowym wydział rodzinny i nieletnich pisma o wgląd w sytuację dziecka/rodziny);

8) podjęcie działań na podstawie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich (zawiadomienie sądu rodzinnego lub Policji).

2. Wszyscy pracownicy, którzy w ramach realizacji swoich obowiązków powzięli informację o krzywdzeniu małoletniego zobowiązani są do zachowania w tajemnicy związanych z tym informacji, w szczególności danych krzywdzącego i pokrzywdzonego oraz do przekazania tych informacji wyłącznie osobom wskazanym w standardach w ramach przyjętych procedur postępowania oraz odpowiednim służbom i instytucjom.

§ 12. 1. W przypadku, gdy wystarczającym jest upomnienie osób odpowiedzialnych (np. pracownik Urzędu, opiekun, kierowca), należy to zrobić niezwłocznie oraz ewentualnie skorygować zasady przyjęte w Standardach, jeśli nie przewidywały one danej sytuacji.

2. W przypadku, gdy reakcji wymagają wzajemne relacje między uczniami przekazuje się sprawę dyrektorowi placówki oświatowej, do której uczęszczają małoletni.

3. W przypadku, gdy koniecznym okaże się podjęcie bardziej kategorycznych działań, osoba odpowiedzialna powinna stosować się do następujących zasad:

1) reakcja na krzywdzenie dziecka powinna być szybka;

2) dziecko powinno zostać niezwłocznie otoczone opieką, odseparowane od osoby krzywdzącej;

3) nie można dopuścić do powtarzania się krzywdzenia;

4) należy zapobiegać stereotypowemu podejściu do krzywdzenia dziecka (podejście typu: „ma bujną wyobraźnię”, „zmyśla żeby wzbudzić zainteresowanie”);

5) należy bezzwłocznie powiadomić odpowiednie instytucje.

§ 13. W celu zainicjowania procedury Niebieskiej Karty osoba odpowiedzialna zgłasza problem krzywdzenia małoletniego osobie będącej przedstawicielem jednego z podmiotów wymienionych w art 9a ust. 11-11d ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2023 r. poz. 1870).

Rozdział 6

Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów ochrony małoletnich

§ 14. 1. Przyjęte Standardy ochrony małoletnich są weryfikowane przynajmniej raz na dwa lata, ze szczególnym uwzględnieniem analizy sytuacji związanych z wystąpieniem zagrożenia bezpieczeństwa dzieci. Weryfikacja ta ma na celu również stwierdzenie, czy wystąpiły skargi lub incydenty wskazujące na konieczność wprowadzenia zmian do Standardów.

Należy przeanalizować w szczególności, czy:

1) wszystkie osoby pracujące z małoletnimi zostały zapoznane ze Standardami;

- 2) wszystkie osoby zobowiązane do stosowania standardów podpisały oświadczenie o zapoznaniu z nimi i zobowiązały się do ich stosowania;
  - 3) zasady bezpiecznej rekrutacji są stosowane przy zatrudnianiu każdej osoby do pracy z małoletnimi;
  - 4) personel ma dostęp do spisu instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia dzieci (policja, sąd rodzinny, centrum interwencji kryzysowej, ośrodki pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia) wraz z danymi kontaktowymi;
  - 5) w odnotowanych zdarzeniach/incydentach procedury przyjęte w Standardach okazały się adekwatne i wystarczające.
2. Z przeprowadzonej weryfikacji sporządzany jest pisemny protokół.
- § 15.** Każdorazowa zmiana Standardów wymaga zatwierdzenia przez Wójta Gminy Rzęśnia oraz ogłoszenia aktualizacji analogicznie do wersji pierwotnej.

Rozdział 7

Zakres osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu do stosowania Standardów

- § 16. 1.** Za zapoznanie i przygotowanie personelu do stosowania standardów ochrony małoletnich przed podjęciem czynności związanych z opieką, edukacją czy rozwijaniem zainteresowań małoletnich odpowiada pracownik ds. kadr, Kierownik Gospodarki i Ochrony Środowiska zatrudniony w Urzędzie Gminy Rzęśnia. Nadzór nad ww. czynnościami sprawuje Sekretarz Gminy Rzęśnia
2. Personel potwierdza pisemnie zapoznanie się ze Standardami ochrony małoletnich, zgodnie z oświadczeniem stanowiącym załącznik Nr 4 do Standardów.

Rozdział 8

Zasady i sposób udostępniania Standardów, w tym udostępniania ich małoletnim

- § 17.** Wszelkie dokumenty i procedury związane z wprowadzeniem Standardów są udostępnione na stronie internetowej się na stronach internetowych: Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy bip.rzasnia.pl oraz rzasnia.pl a ich wersja papierowa znajduje się w Urzędzie Gminy w Rzęśni.
- § 18.** Małoletni odbywający w Urzędzie Gminy w Rzęśni praktyki są informowani o obowiązujących Standardach podczas szkolenia wstępnego bhp. Potwierdzają oni zapoznanie się z treścią Standardów poprzez złożenie oświadczenia (załącznik Nr 5 do Standardów).

Rozdział 9

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia

- § 19.** Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu jest Sekretarz Gminy Rzęśnia. Rejestruje on zdarzenie, analizuje je, przeprowadza postępowanie wyjaśniające i w razie potrzeby podejmuje natychmiastowe działanie korygujące, odseparowuje małoletniego od osoby podejrzanej o krzywdzenie, zabezpiecza go przed krzywdzeniem przy pomocy placówki oświatowej, gminnego ośrodka pomocy społecznej lub innej uprawnionej instytucji, oraz jeśli jest do tego podstawa - zgłasza zdarzenie odpowiednim służbom lub instytucjom. Jednocześnie zgłasza do placówki oświatowej, której uczniem lub wychowankiem jest skrzywdzone dziecko, potrzebę objęcia go wykwalifikowaną pomocą pedagogiczną i/lub psychologiczną. Wszelkie czynności dokumentowane są w formie pisemnej notatki służbowej, następnie udostępniane uprawnionemu pracownikowi na potrzeby przeglądu i aktualizacji Standardów. Dokumentacja zgłoszeń o zdarzeniach przechowywana jest w sposób gwarantujący jej niedostępność dla osób trzecich.

Rozdział 10

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów/zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

§ 20. 1. Wszelkie czynności związane ze zgłoszonym podejrzeniem lub incydem powinny być dokumentowane pisemnie i pozostawiane w aktach sprawy. Również czynności polegające na ustnym upomnieniu pracownika powinny znaleźć swoje pisemne odzwierciedlenie. Dokumentacja dot. krzywdzenia dzieci przechowywana powinna być w sposób uniemożliwiający ujawnienie danych osób powiązanych ze sprawą, szczególnie chronione powinny być dane krzywdzonego. Dane mogą być ujawnione wyłącznie uprawnionym do tego osobom/instytucjom.

2. W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu lub podejrzeniu krzywdzenia dziecka osoba odpowiedzialna spisuje informację, w której zawiera wszystkie uzyskane dane, starając się jak najszerszej wyjaśnić okoliczności zdarzenia. Wzór karty interwencji stanowi Załącznik nr 6 do Standardów.

Rozdział 11

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, w szczególności zachowania niedozwolone

§ 21. 1. Małoletni powinni czuć się dobrze i bezpiecznie w relacjach z innymi małoletnimi w każdej sytuacji, gdy sprawowana jest nad nimi opieka lub realizowane są zajęcia na zlecenie Gminy Rząśnia/Urzędu Gminy Rząśnia, w szczególności powinni akceptować odmiennosc i indywidualność każdego i uszanować inne zainteresowania oraz mieć poczucie obowiązku spieszenia z pomocą tym, którzy radzą sobie z nimi gorzej.

2. Niedozwolone są następujące zachowania w relacjach między małoletnimi:

1) agresja słowna tj. ułóżanie, dokuczanie, zastraszanie, wyśmiewanie, groźenie, obrzucanie wyzwiskami, uszczypliwości, kpiny, ośmieszanie;

2) agresja fizyczna, podczas której dochodzi do kontaktu fizycznego pod postacią popychania, bicia, kopania, plucia, zadawania ran, podcinania, kradzieży pieniędzy lub przedmiotów, zamykania, niszczenia własności, zabierania rzeczy lub pieniędzy przy użyciu siły lub groźby jej użycia. Formą przemocy bez użycia słów i kontaktu fizycznego są wrogie gesty, miny, izolowanie, manipulowanie związkami.

3) cyberprzemoc (przemoc cyfrowa), tj. przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych (przede wszystkim Internetu i telefonii komórkowej), tj. nękanie, straszenie, szantażowanie z wykorzystaniem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów w sieci oraz podszywanie się pod kogoś wbrew jego woli.

Rozdział 12

Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

§ 22. 1. Urząd Gminy w Rząśni z racji profilu swojej działalności nie dysponuje wykwalifikowaną kadrą z wykształceniem pedagogicznym/psychologicznym, z uwagi na to w ramach ustalania planu wsparcia zajmuje się przede wszystkim:

- 1) zainicjowaniem działań interwencyjnych we współpracy z innymi instytucjami, jeśli istnieje taka konieczność;
- 2) współpracą z rodzicami/opiekunami prawnymi oraz dyrekcją macierzystej dla młodocianego placówki oświatowej w celu powstrzymania krzywdzenia małoletniego i zapewnienia mu pomocy;
- 3) diagnozą, czy konieczne jest podjęcie działań prawnych;

- 4) zgłoszeniem do szkoły macierzystej ucznia potrzeby objęcia go pomocą psychologiczno–pedagogiczną i pomocą specjalistyczną poza szkołą, jeśli zaistnieje taka konieczność.
2. Jeśli osobą krzywdzącą lub podejrzaną o krzywdzenie jest osoba zatrudniona przez Urząd do pracy z małoletnimi, zostaje ona odsunięta od kontaktów z dzieckiem do czasu wyjaśnienia sytuacji i ewentualnego podjęcia dalszych kroków.
3. W ustalaniu planu wsparcia uczestniczy uczeń, jego rodzice/opiekunowie prawni oraz wskazani przez dyrektora macierzystej placówki oświatowej pedagog / psycholog/wychowawca. Jeżeli któraś z tych osób jest osobą krzywdzącą lub podejrzaną o krzywdzenie, zostaje ona odsunięta od ustalania wsparcia dla dziecka.

**OŚWIADCZENIE OSOBY POSIADAJĄCEJ OBYWATELSTWO INNEGO PAŃSTWA NIŻ
RZECZPOSPOLITA POLSKA**

**zatrudnianej/dopuszczanej do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją,
wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym,
uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań małoletnich lub opieką nad nimi**

Ja niżej podpisany ....., nr PESEL/nr paszportu*
....., przedkładam informację z rejestru karnego państwa mojego
obywatelstwa uzyskaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami
z dziećmi.

.....
(miejscowość, data, podpis)

* niewłaściwe skreślić

OŚWIADCZENIE O KRAJACH ZAMIESZKANIA

osoby zatrudnianej/dopuszczanej do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań małoletnich lub opieką nad nimi

Ja niżej podpisany ..... nr PESEL/nr paszportu*
....., oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat zamieszkiwałem/łam w
następujących państwach innych niż Rzeczypospolita i państwo obywatelstwa:

1.....

2.....

3.....

Jednocześnie przedkładam/nie przedkładam* informację z rejestrów karnych tych państw uzyskaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(miejsowość, data, podpis)

* niewłaściwe skreślić

OŚWIADCZENIE

osoby zatrudnianej/dopuszczanej do innej działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań małoletnich lub opieką nad nimi

Ja niżej podpisany ..... nr PESEL/nr paszportu*
.....

1. oświadczam, że państwo mojego obywatelstwa / inne państwo w którym zamieszkiwałem/łam w ciągu ostatnich 20 lat **nie przewiduje wydawania informacji** do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, w związku z powyższym przedkładam informację z rejestrów karnych tych państw*
2. oświadczam, że państwo mojego obywatelstwa / inne państwo w którym zamieszkiwałem/łam w ciągu ostatnich 20 lat nie przewiduje sporządzenia informacji z rejestru karnego do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi / nie prowadzi rejestru karnego*.

W związku z powyższym oświadczam, że nie byłem/nie byłam prawomocnie skazany/na w tych państwach za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono iż dopuściłem/łam się czynów zabronionych oraz nie mam obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów lub działalności, związanych z wychowaniem, edukacją wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań poprzez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
(miejsowość, data, podpis)

* niewłaściwe skreślić

**OŚWIADCZENIE O ZNAJOMOŚCI I PRZESTRZEGANIU ZASAD ZAWARTYCH
W STANDARDACH OCHRONY MAŁOLETNIICH**

.....
(miejsowość, data)

.....
(imię i nazwisko pracownika)

.....
(stanowisko służbowe)

Ja niżej podpisany ..... nr PESEL
(imię i nazwisko)

..... oświadczam, że zapoznałem/am się ze Standardami ochrony małoletnich obowiązującymi w Urzędzie Gminy w Rzęśni, zobowiązuję się do ich przestrzegania oraz stosowania zasad i procedur w nich zawartych.

.....
(podpis)

**OŚWIADCZENIE UCZNIĄ ODBYWAJĄCEGO PRAKTYKI SZKOLNE
O ZSPOZNANIU SIĘ ZE STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNI**

.....
(miejscowość, data)

Ja niżej podpisany ..... oświadczam, że
(imię i nazwisko)

zapoznałem/am się ze Standardami ochrony małoletnich obowiązującymi w Urzędzie Gminy
w Rząśni, zobowiązuję się do ich przestrzegania oraz stosowania zasad i procedur
w nich zawartych.

.....
(podpis)

Karta interwencji

Imię i nazwisko małoletniego:
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia) – opis zgłoszenia:
Osoba zgłaszająca podejrzenie krzywdzenia (imię i nazwisko, dane kontaktowe):
Data zgłoszenia:
Osoba przyjmująca zgłoszenie:
Opis podjętych działań:
Spotkania z opiekunami małoletniego:
Forma podjętej interwencji (zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa czy inny rodzaj interwencji – jaki?):
Wyniki interwencji, w tym działania organów wymiaru sprawiedliwości:

.....
(data sporządzenia dokumentu)

.....
(podpis osoby sporządzającej)